

naar de ongekookte verlangen. Bovendien moet de overtuiging, dat men op die wijze groote kans heeft eenmaal door een besmettelijke ziekte te worden aangetast, hier den doorslag geven.

Zoolang echter niet iedereen overtuigd is van de hooge noodzakelijkheid de melk vóór het gebruik te koken, zoolang ook velen den smaak van gekookte melk niet aangenaam vinden, moeten wij eischen, dat zij, die òf door nalatigheid en gemakzucht òf door onkunde ongekookte melk drinken, zooveel mogelijk voor schadelijke gevolgen worden gevrijwaard. De hooge waarde, die aan melk als algemeen voedingsmiddel toekomt, maakt dit tot een belangrijk vraagstuk voor de gezondheidsleer.

Het onderzoek van melk zooals dat gewoonlijk geschiedt, kan slechts het bestaan van verdunning of, wat hier hetzelfde is, vervalsching, leeren. Hoe nuttig dit ook zij, en hoezeer wij de verspreiding van kennis omtrent melk-onderzoek zooals dit hier te lande o. a. door den heer Kriebel geschiedt, moeten toejuichen, men meene niet dat melk, die aan de hoogste eischen van vetgehalte, soortelijk gewicht etc. voldoet, daarom ook ongevaarlijk is voor het gebruik. Niets waarborgt ons, dat dergelijke melk niet afkomstig is van een tuberculeus dier, of op een of andere wijze in aanraking is gekomen met ziektekiemen.

Het bacteriologisch onderzoek zelfs zou ons hier niet baten, want in de eerste plaats is dit veel te tijdroovend en in de tweede plaats is het bijna onmogelijk onder zulk een heirleger van micro-organismen, als zich in melk bevindt, enkele pathogene vormen, schaars aanwezig, te herkennen.

We moeten dus trachten aan den eenen kant infecties van melk te voorkomen, aan den anderen kant aanwezige ziektekiemen door verwarming in het groot te dooden.

Voor ons eerste doel is het noodzakelijk, dat alle dieren, welke voor melkproductie gebruikt worden, geregeld door een veearts worden onderzocht. Dit is niet minder noodig dan de keuring van vleesch in abattoirs. Op die wijze is tuberculose, mond- en klauwzeer enz. te voorkomen. Verder moet bij aanwezigheid van een besmettelijke ziekte in een boerderij de melkverkoop volstrekt verboden worden, en geen der bewoners zich met melken etc. mogen bezighouden.

Dit laatste zal natuurlijk in de praktijk op groote bezwaren stuiten. Indien men nagaat, hoe vele medici het met hun geweten kunnen overeenbrengen gevallen van besmettelijke ziekte te verzwijgen, indien bedrijf of nering daaronder zou lijden, dan kan men zeker niet veel van een dergelijk voorschrift ten platten lande verwachten. Maar daartegen bestaat veel minder bezwaar, indien een aantal melkproducenten zich vereenigen en onderling schadevergoeding geven als besmettelijke ziekte in een der gezinnen uitbreekt. Gaarne zal het publiek bij voldoende zekerheid iets meer betalen, om dan ten minste dezen kans te ontgaan.

De melkverkoop in het klein, moet ook zooveel mogelijk op hygië-